

رابطه بین هوش و سلامت روان نوجوانان رزمنده و عادی

سیده هاجر مصطفوی گرگی

کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران. (نویسنده مسئول)

چکیده

از آنجا که حضور در جنگ، قرار گرفتن در موقعیت جدید و فشارزاست، حضور افرادی با ویژگیهای خاص را می طلبد تا بتوان از آسیب های جسمی - روانی جنگ تا اندازه ای در امان بود. لذا هدف از پژوهش حاضر تعیین رابطه بین هوش و سلامت روان نوجوانان رزمنده و عادی می باشد. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش، کلیه بسیجیان و نظامیان پاسدار استان مازندران بوده که در دامنه سنی (۱۹-۱۵) سال، در جنگ تحمیلی حضور داشته اند و کلیه افراد عادی ساکن استان مازندران که در این دامنه سنی در جنگ حضور نداشته اند. نمونه نهایی ۷۵۴ نفر (۳۷۷ نفر رزمنده و ۳۷۷ نفر افراد عادی)، با همگن و همتا شدن در دامنه سنی و شغل، به شیوه خوشه ای تصادفی انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش عبارت بودند از: آزمون هوش ماتریسهای پیشرونده ریون و پرسشنامه سلامت روان (GHQ-28). داده های حاصل با استفاده از نرم افزار SPSS18، با روش های آماری همبستگی پیرسون، آزمون t مستقل و تحلیل واریانس رگرسیون تجزیه و تحلیل شد. نتایج بدست آمده در هر دو گروه نشان داد که بین هوش و سلامت روان همبستگی معکوس وجود دارد. مقایسه میانگین دو گروه نشان داد، رزمندگان از هوش بالاتری از افراد عادی برخوردار بوده اند و میانگین سلامت روانی در افراد عادی بیشتر از رزمندگان می باشد. بدین معنی که افراد عادی از سلامت روانی بیشتری برخوردار بوده اند، ولی میانگین سلامت روانی هر دو گروه رزمنده و عادی زیر نقطه برش مرضی ۲۴ بوده است. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد، هوش می تواند پیش بینی کننده معناداری برای سلامت روانی باشد و رزمندگان با وجود مواجهه با بحران جنگ از سلامت روانی زیر نقطه برش مرضی قرار دارند. با توجه به نتایج تحقیق و اظهار وجود متغیرهای معنایی به همراه متغیر طبیعی هوش، به عنوان پیش بینی کننده قوی سلامت روانی در رزمندگان بسیجی و پاسدار، پیشنهاد می شود در جذب و ارزشیابی پایوران سپاه و دانشجویان دانشکده افسری، پس از غربالگری از نظر هوشی، برای سپردن مسئولیت های خطیر در بخش های مختلف نظامی، افراد از نظر بُعد معنایی نیز سنجیده شوند.

واژه های کلیدی: هوش، سلامت روان، نوجوانان رزمنده، نوجوانان عادی

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۷، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰، صفحات ۹۸۷-۹۷۴